

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

II. *Officii dignitas*, quod duplex hinc describitur

1. *Sacerdotale*, quo alludit angelus nomine JESU. JESUS enim Salvatorem significat, Matth. 1. v. 21. hoc officium fideliter administravit, dum se ipsum Patri obtulit in odorem bonæ fragrantia, Ezech. 5. vers. 2. & unica illâ oblatione consummavit justificandos in æternum, Ebr. 10. v. 12. 14. quin etiam adhuc hodie pro nobis apud Patrem intercedit, quando Satanas accusat nos, 1. Johan. 2. v. 1. Apoc. 12. v. 10. Roman. 8. v. 43.

2. *Regale*. Hoc consistit in gubernatione Ecclesiæ, & super omnes se extendit, qui fidei Jacob sunt, Roman. 9. vers. 8. non est de hoc mundo, Joh. 18. v. 36. Errant igitur Judæi, quando talem Messiam præstolantur, qui more terrenorum Monarcharum dominaturus sit in mundo. Ita non describitur Messias in sacris literis, sed tanquam Rex pauper, Zachar. 9. vers. 9. contemtu, ignominia, plagis, verberibus, vulneribus, morte, crucifixione multandus, cruciandus, occidendus, sepeliendus, Esa. 53. vers. 3. Ps. 22. vers. 17. 18. Dan. 9. vers. 26. zach. 12. vers. 10. hinc cum populus ipsum in Regem vellet eligere, fugit in montem, Joh. 6. v. 15. quia venerat ministrare, non ministrari, Matth. 20. v. 28. interim Rex est spiritualis, qui Ecclesiam defendit contra omnes portas inferorum, Matth. 16. v. 18.

De Secundo.

Vidimus legationem, videbimus etiam *acceptationem*, ubi tria potissimum considerata occurrunt:

I. *Mariæ percontatio*. Nam quomodo erit istud, inquit, quoniam virum non

cognovi. Sed quomodo illud non procedit ex incredulitate, ut Nicodemus hoc ipso articulum de regeneratione impugnabat, Johan. 3. vers. 4. sed ex docilitate, ut voluntatem Dei plenius cognosceret, & fidem suam confirmaret. Hoc exemplum nos quoque imitari debemus, quando ex ore angeli, id est, pastoris nostri aliquid audimus, quod non intelligimus, ut queramus, quomodo res se habeat, cum Berthoënsibus, Actor. 17. versic. 11. & si fundamentum habet in sacris literis, non vocemus in dubium, aut plane inficiemur, quamvis ratione penetrare non possumus, sed Deo cum Abrahamo gloriam demus, & simpliciter credamus. Beati enim qui non vident, & tamen credunt, Johan. 20. vers. 29.

II. *Angelica declaratio*, quâ

1. *Modum explicat*. Nam Spiritus Sanctus, inquit, superveniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi, quapropter & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius DEI. Ubi tria potissimum consideratione digna sunt. Denominatur enim

1. *Causa principalis*, quæ est Spiritus Sanctus. Quamvis enim incarnatio certo modo sit opus SS. Trinitatis, sicut hoc loco mentio fit altissimi, id est, Dei Patris, itemque virtutis altissimi, id est, Filii, qui vocatur Dei virtus, 1. Corinth. 1. v. 24. & Spiritus Sanctus, tamen peculiari ratione Spiritui Sancto tribuitur, qui est Spiritus sanctificationis, Rom. 1. v. 4. & guttulas sanguinis in Maria virgine ita sanctificavit, ut fructus ventris ejus esset sanctus, impollutus, à peccatoribus segregatus, Ebr. 7. v. 26.

2. *Modus Supernaturalis*, qui exprimitur

1. *Per Superventionem.* Primum hominem formavit Deus ex limo terræ, Evam ex costa mariti, postea instituit conjugium per quod genus humanum propagaretur, sed in hac conceptione creat novum, Ier. 31. v. 22. ut ex Spir. S. operatione Maria concipiat, unde quod in ea natum est, de Sp. S. esse dicitur, Matth. 1. v. 20. Oremus igitur Spiritum S. ut in nos quoque veniat, & cor novum in nobis creet, Psalm. 51. vers. 12. tunc fecundi erimus in bonis operibus, Col. 1. vers. 10.

2. *Per inumbrationem.* Virtus altissimi, inquit angelus, obumbrabit tibi. In græco est verbum ἐπινοιάζειν, quod Exod. 40. v. 34. de nube, quæ obumbravit tabernaculum fœderis, & Num. 9. v. 16. de columna nubis in deserto usurpatur. Quemadmodum igitur Deus in V. T. non apparuit in nuda sua majestate, sed in nube quæ fuit instar cujusdam umbraculi, sine quo Israelitæ præsentiam ipsius ferre non potuissent: Ita virtus altissimi obumbravit Mariam, id est, Filius Dei, qui est virtus altissimi, veste humani corporis se induit, ut gloria divinæ majestatis hæc nube quasi interciperetur, Deum enim in sua majestate nemo videre potest, Exod. 33. vers. 20. Quando igitur de conceptione Christi cogitamus aut disputamus, semper intra cancellos S. Scripturæ nos contineamus, & meminerimus, nubem esse interpositam, quam perumpere non licet. Scrutator enim majestatis opprimeretur à gloria, Prov. 25. v. 27.

Præbet etiam nobis insignem consolationem. Deus est ignis consumens, Deut. 4. v. 24. Ebr. 12. v. 29. sed filius Dei incarnatus præstat nobis umbraculum, ne ab igne iræ divinæ absumamur. Primi nostri parentes post commissum peccatum sub arboribus

se abscondebant, sed non poterant occultari, Deus illos protraxit, Gen. 3. v. 8. seqq. qui ab igne iræ divinæ se abscondere cupit, ad hoc umbraculum confugiat, sub eo tutus esse poterit, Christus enim à futura ira nos liberavit, 1. Thessal. 1. v. 10.

3. *Effectus singularis,* de quo Angelus: Sanctum quod ex te nascetur, filius Dei vocabitur. Quia enim super Mariam venit Spirit. Sanct. & illam obumbravit altissimi virtus, hinc peccati propagatio impedita & quod natum est ex Maria verè sanctum vel sanctum fuit, ut quidem ab angelo vocatur.

Hoc nostri causâ factum est. Omnes post lapsum in peccatis concipimur, Psalm. 51. vers. 7. & caro de carne nascimur, Iohan. 3. v. 6. sed ab hac conceptionis nostræ impuritate liberavit nos Christus sanctissimus sua conceptione, quia per eam nobis promeruit, ne peccatum originale, in quo concipimur, nobis imputetur, Rom. 8. vers. 1.

II. *Dicta roborat.* Quia enim res erat magni momenti, cujus exemplum in tota rerum natura hæcenus nullum extiterat, duplici argumento confirmat angelus, quod jam dixerat:

1. *Exempli evidentia.* Atque ecce, inquit, Elisabeth cognata tua & ipsa concepit filium in senectute sua, & hic mensis sextus est illi, quæ dicebatur sterilis, quasi dicat, Si Elisabetha sterilis hæcenus in senectute sua concepit ex Dei dispositione, quidni tu quoque conciperes per Spiritus Sancti operationem, qui ad naturam non est alligatus, sed ὑπερ ἐκπαγιάειν facere potest, ultra id quod perimus & intelligimus, Eph. 3. v. 20.

Ex hoc exemplo liquet, quantum possit bene-

benedictio : Sicut enim habet clavem cœli , Deut. 28. vers. 8. Mal. 3. vers. 10. & clavem sepulchrorum , Ezech. 37. v. 12. ita etiam habet clavem uteri materni , & potest claudere , potest etiam aperire , quando ipsi visum est , ut docent exempla Saræ , Gen. 16. v. 2. 21. vers. 2. 3. Rebecca , Gen. 25. vers. 21. Rachelis , Gen. 30. vers. 22. Hannæ , 1. Sam. 1. vers. 2. 20. hinc deprædicatur Psalm. 113. vers. 9. quod sit Dominus , qui sterilem faciat habitare in domo matrem filiorum letantem. Nam Domini hereditas filii , merces fructus ventris , Psalm. 127. vers. 3.

2. *Dei omnipotentia.* Apud Deum non impossibile erit omne verbum. Confirmatur dictis , Gen. 17. v. 1. Ier. 32. vers. 17. Zach. 8. v. 6.

Qua fronte igitur disputat Petrus Martyr : Nulla vi fieri posse , ut res creata sit ubique. Et Mompelgardenses : Deum efficere non posse , ut corpus Christi uno eodemque tempore pluribus locis essentialiter præsens sit ? Apud Deum non est impossibile ullum verbum. Quicquid ergo promittit in verbo , præstare potest , etiam si nobis propter apparentem contradictionem impossibile videatur. Non enim est sicut homo Num. 23. vers. 19. sed quicquid vult potest in cœlo & in terra , Pl. 135. vers. 6.

3. *Eventus designatio.* Subjungit Evangelista. Maria autem dixit : Ecce ancilla Domini , fiat mihi secundum verbum tuum.

Præbet nobis hoc epiphonemate.

1. *Exemplum humilitatis.* Audiverat ex angelo , quod mater filii Dei futura esset. At summa ista dignitate non insolescit , sed ad pedes Domini se humillimè projecit , &

ecce , inquit , ancilla Domini. Ita non superbiamus propter dona nobis collata , sed in humilitate ambulemus. Nam superbis Deus resistit , humilibus verò dat gratiam , 1. Pet. 5. v. 5.

Dictum hoc imprimis sibi putent matronæ & virgines hodiernæ , quas præ aliis superbiæ lepra , ex aviæ suæ contagio ita occupavit , ut in profapia , divitiis , pulchritudine , &c. nimis confidant , & si quando pronubus Angelus Gabriel honestas matrimonii conditiones ipsis offerat , contemnunt omnia alto supercilio , ibi non est , qui ipsis par aut idoneus videatur , vix invenias , quæ cum Maria dicat : Ecce ancilla Domini : fiat mihi secundum verbum tuum : Sed hoc ipso Dei vindictam sibi attrahunt , ut postea vel innuptæ moriantur : vel tales fortiantur viros , qui verberibus ipsas prohe excipiunt , aut bonis dilapidatis in militiam abeunt , ut exempla testantur. Nam superbia præcedit ruinam , Prov. 16. vers. 18.

2. *Exemplum fidelitatis.* Non disputat cum Angelo , sed piâ simplicitate in verbis ejus acquiescit , & hoc unum ingeminat : Fiat mihi secundum verbum tuum. Acquiescamus & nos in verbis Domini , & citra scrupulosas rationis nostræ sophistica-tiones pia simplicitate , quod in verbo suo Deus nobis credendum proponit & præcipit , credamus. Nam animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei , 1. Cor. 2. vers. 14. fide autem penetramus cœlorum secreta & fidei mysteria , licet in ænigmate , quo contenti esse debemus , dum cessabit quod ex parte est , & perfectum succedet , 1. Cor. 13. vers. 10. ad quam perfectionem nos deducat Christus Jesus ,

Amen.

Y y 3

In Die